

OIKEUSMINISTERIÖ
Lainvalmisteluosasto
Yksityisoikeuden yksikkö

LAUSUNTO

1341/030/2009

22.5.2009

Lausuntopyyntönnö 24.4.2009 OM 23/41/2007

EHDOTUS MAKSUPALVELULAIKSI

Oikeusministeriö on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä lausuntoa ehdotuksesta maksupalvelulaiksi. Työ- ja elinkeinoministeriön työelämä- ja markkinaosasto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Direktiivin tarkoitus on luoda yleinen oikeudellinen kehys, joka hyödyttää sekä maksupalvelujen käyttäjiä että palveluntarjoajia. Säädosviitekehysten yhtenäistäminen on omiaan edistämään tavaroiden, palvelujen, pääomien ja henkilöiden vapaan liikkuvuuden toteutumista. Kansallisesti voimaansaattavalla lailla pannaan täytäntöön direktiivin säännökset, jotka koskevat maksupalvelujen avoimuutta ja tietojenantovaatimuksia sekä oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka liittyvät maksupalvelujen tarjoamiseen ja käyttöön.

Esityksen vaikutusten arvioinnissa on esitetty, että lain voimaantulon johdosta palveluntarjoajille tulee tarve tarkastaa ja muuttaa maksupalveluihin ja maksutileihin liittyvät sopimukset, ehdot, asiakkaalle annettava informaatio, palveluprosessit, tiedonantoprosessit, maksujen käsittelyprosessit, maksuliikepalveluiden työprosessit ja tietojärjestelmät. Olisi kuluttajan etujen mukaista, että palveluntarjoajilla olisi riittävästi aikaa saattaa järjestelmänsä vastaamaan uusia normeja. Ministeriö esittää, että lain valmistelussa otettaisiin huomioon näiden toimien vaatima aika suhteessa lain vahvistamisen ja määräysten voimaantulon väliseen aikaan.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää hyvänä, että tiedonantovelvoitteita koskevissa säännöksissä käytetty ilmaisu "pysyvällä tavalla" on määritelty siten, että sillä tarkoitetaan tietojen antamista maksupalvelun käyttäjälle henkilökohtaisesti, kirjallisesti tai sähköisesti siten, että maksupalvelun käyttäjä voi tallentaa ja toisintaa ne muuttumattomina.

Lakiesityksen 79 §:ssä käsitellään maksunpalautuksen edellytyksiä. Eräs palautuksen edellytyksistä on, että maksutapahtuman rahamäärä on suurempi kuin maksaja on kohtuudella voinut odottaa ottaen huomioon hänen aikaisempi kulutuskäyttäytymisensä, puitesopimuksen ehdot sekä muut olosuhteet. Pykälän perusteluissa todetaan, että tämän edellytyksen täyttymistä arvioidaan tapauskohtaisesti. Säännös jättää kuitenkin epäselväksi sen, minkälaisiin käytännön tilanteisiin se tulisi sovellettavaksi, mitä tulisi pitää "suurempana kuin on kohtuudella voinut olettaa".

Esityksessä toistuu usein palveluntarjoajalle kohdistettu velvoite olla perimättä erillistä maksua määrätyistä palveluista. Osa näistä määräyksistä perustuu suoraan direktiiviin (esim. artikla 32) mutta osa on jätetty kansallisen harkinnan varaan (artikla 48). Nämä säännökset yhdistettynä palveluntarjoajan indispositiiviseen velvoitteeseen toimittaa tapahtumatietoja palvelun käyttäjälle, johtaa siihen, että kuluttajan tosiasiallinen valin-

nanvapaus kaventuu. Lakiehdotuksen mukaisessa mallissa kuluttaja esimerkiksi saa kuukausittain tapahtumaraportin, halusipa hän sitä tai ei. Selvää on, että tiedonantovelvoitteesta aiheutuvat kustannukset tulevat kuitenkin jossain muodossa palvelun käyttäjien maksettavaksi. Tätä lopputulosta voitaneen pitää epäkohtana kuluttajan kannalta.

Kristian Tammivouri
hallitusneuvos
osastopäällikön sijaisena

Teija Poikela
hallitussihteeri